

Ing. Štefan Sebeš
Centrálny dátový archív
Univerzitná knižnica v Bratislave

PREFORMA INTERNATIONAL CONFERENCE
10.10.-12.10.2016
Tallinn, Estónsko
National Library of Estonia, Tonismagi 2, Tallinn

Dňa 11.10.2017 a 12.10.2017 som sa zúčastnil zahraničnej konferencie „PREFORMA INTERNATIONAL CONFERENCE“ v Tallinne. Podrobný program tejto konferencie je priložený v prílohe.

Na úvod bol predstavený celý projekt PREFORMA, pre koho je určený, jeho hlavné poslanie a ciele, ktoré sa k dnešným dňom podarilo naplniť. Boli vymenované validátori súborov, ktoré sa podarilo zrealizovať a formáty súborov, ktoré tieto validátori vedia korektne overiť.

So svojimi skúsenosťami z procesu digitalizácie a validácie sa podelila aj americká prednášajúca z Kongresovej knižnice. Predstavila taktiež ich nástroje určené na validáciu audiovizuálnych súborov (BWF MEtaEdit, dostupné na: <http://bwfmetaedit.sourceforge.net/>).

Po stručnom odprezentovaní nasledovali prezentácie projektov z tzv. „poster“ sekcie. Viac informácií bolo možné získať formou osobnej konzultácie či diskusie v priestore „poster“ sekcie v poobedňajších hodinách. Jednotlivé „postre“ je možné si prezrieť na nasledujúcom odkaze:

<http://finalconference.preforma-project.eu/poster-session/>

Poobedňajší blok bol zameraný na stručnú prezentáciu **open-source** nástrojov vyvíjaných konzorciom Preforma na validáciu formátov. Jedná sa o nasledovné nástroje:

- VeraPDF (Open Preservation Foundation) na validáciu súborov PDF/A
- DPFmanager (EasyInnova) na validáciu súborov TIFF
- MediaConch (MediaArea) na validáciu súborov MKV / FFV1 /LPCM

Neskôr bol z Národnej knižnice Estónska ukázaný spôsob, akým knižnica prístupuje k celému procesu od základnej myšlienky digitalizácie, až po formy sprístupnenia takéhoto obsahu verejnosti (projekty eARK a PERSIST).

Posledná prednáška bola venovaná širšiemu pohľadu na dlhodobé uchovávanie a prezentáciu digitálneho obsahu. Nakoľko v dnešnej dobe je veľa nových poznatkov uložených len v digitálnej forme, je na mieste otázka, akým spôsobom zabezpečiť prístup k týmto informáciám aj pre ďalšie generácie, vzhľadom na to, že digitálne technológie sa vyvíjajú a zanikajú oveľa rýchlejšie ako predchádzajúce formy predávania informácií. Načrtnutá tu bola aj otázka možnosti medzinárodnej štandardizácie formátov z pohľadu práve dlhobodej archivácie a prezentácie.

Na záver sa uskutočnila panelová diskusia s pamäťovými inštitúciami, kde prezentovali reálne skúsenosti v procese digitalizácie, ďalšieho procesu validácie s prezentovanými validátormi a dlhodobého uchovávania digitalizovaných dát.

Všetky prezentácie je možné si prezrieť na nasledujúcom odkaze:
<http://finalconference.preforma-project.eu/programme/>

Záver:

Konferenciu považujem z môjho osobného pohľadu za prínosnú, nakoľko som sa na podobnej konferencii zúčastnil prvý krát. Téma dlhodobého uchovávania dát je v CDA stále aktuálna a taktiež aj validácia dát vhodnými nástrojmi, ideálne na báze open-source. V poslednej aktualizácii SW pre CDA (Release 1.5.0.7) bol po konzultáciách s dodávateľom nasadený validátor video súborov MediaConch z projektu PREFORMA. Tento nástroj bude v najbližšej dobe uplatnený pri testovaní video súborov od PFI SĽUK. Výhľadovo budeme v CDA uvažovať aj o implementácii ostatných 2 validátorov, nakoľko súčasne používané validátory PDF a TIFF súborov (nástroje Jhove a Droid prvotne vyvinuté v rokoch 2004 a 2002) už nie sú schopné spoľahlivo validovať najnovšie verzie (napr. PDF vo verzii 1.7). Pridávanie ďalších formátov súborov bude neskôr podmienené využitím vhodných nástrojov na validáciu, ako aj ich objektívnou potrebou z hľadiska dlhodober validácie, ktorá bude aj v ďalších dekádach stále aktuálna.